

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_12_INOVACE_A34_ČJ1-9_POVĚSTI_Z_VELKÝCH_LOSIN

Název:	Pověsti z Velkých Losin
Autor:	Mgr. Zuzana Homolová
Škola:	Základní škola a Mateřská škola při lázních, Velké Losiny
Předmět/ročník:	Český jazyk/1.-9. ročník
Datum vytvoření :	Prosinec 2012
Anotace:	Pověst o Léčivé vodě a Losinské Meluzině, kviz

Pověsti z Velkých Losin

Český jazyk

Léčivá voda

Jednomu sedlákovu onemocněl prašivinou kůň. Kdysi pěkné zvíře nebylo k ničemu, ba hrozilo nebezpečí, že nakazí ostatní dobytek. Sedlák proto vyvedl koně do lesa a nechal ho tam vlkům na pospas ...

Nemocný kůň přišel k jakémusi močálu, do jehož bahna tak rychle zapadl, že až třetího dne se mu podařilo dostat se zase na pevnější půdu. Po celou dobu nejedl, jen pil a házel sebou v bahně. A přece, jaká divná změna ses ním stala! Vředy a prašivina zmizely. Koník byl prostě zdrav. Napásl se a vrátil se ke svému hospodáři. Ten nechtěl ani svým očím věřit. Kroutil hlavou a přemýšlel, zkoumal, až na to přišel: jednou našel v lese bažinu, v níž byly ještě zřetelné stopy.

Sedlák nemeškal a pověděl to sousedům. Toť se ví, že novina se záhy roznesla po širém kraji. Lidé přicházeli, zkoušeli vodu a léčili jí všechny svoje neduhy.

Losinská meluzína

Starobylý losinský zámek, kdysi hrdé sídlo žerotínské, je již v literatuře známý. V lidové tradici se udržuje prastará pověst, že v něm bydlela Meluzina, dcera majitele losinského zámku. Každého desátého dne ale odcházela v poledne do zámecké věže a nevyšla z ní až do příštího dne odpoledne.

Provdala se pouze pod podmínkou, že manžel bude její tajemství respektovat. Rok po svatbě se jim narodil syn, který jejich rodinné štěstí dovršil. Meluzina ho měla ráda a velmi těžko se s ním každý desátý den loučila. Když manžel viděl její trápení, rozhodl se zjistit její tajemství, aby jí mohl pomoci.

Bez vědomí Meluziny dal udělat ve dveřích do věže malou díрку. Když se tajně přikradl, uviděl ve věži velkou vodní nádržku. Meluzina do ní skočila a hned se změnila od pasu dolů v rybu. Rytíř se smutně vzdálil, protože pochopil, že nemůže manželce pomoci, jeho láska k ní se však nikterak nezmenšila.

Meluzina se vrátila a řekla manželovi: „Nedodržel jsi daný slib a tím jsi učinil konec našemu štěstí. Nekonečným žalem musím vykoupit tu trochu štěstí, kterou jsem s tebou prožila. Nerada odcházím. Není však v mé moci u tebe zůstat.“ Pak uchopila své dítě, zvedl se ohromný vír a odnesl ji oknem do povětří.

Za bouřlivých nocí, když studený vítr skučí ve skalínách, říkají lidé, že Meluzina pláče nebo zpívá synkovi ukolébavku. Vyhazuje se jí oknem ven hrst mouky nebo krupice pro její děťátko.

Dodnes je v losinském zámku světnice, jejímž oknem Meluzina vyletěla. Okna jsou nezasklená, protože se prý Meluzina vracívá a již mnohokrát vyrazila do zahrady celá okna.

Kvíz

Jaké zvíře hraje v pověsti hlavní roli?	a) Kráva b) Koza c) Kůň
---	-------------------------------

Co bylo objeveno ve Velk.Losinách?	a) Zlato b) Uhlí c) Léčivá voda
------------------------------------	---------------------------------------

Proč sedlák zvíře vyhnal?	a) Stáří b) Prašivina c) Červinka
---------------------------	---

Do čeho zvíře zapadlo?	a) Bahno b) Studna c) Řeka
------------------------	----------------------------------

Podle čeho našli místo uzdravení.	a) Podle stop b) Zavedl je kůň c) Náhodou
-----------------------------------	---

Kvíz

Jak se jmenovala zámecká paní?	a) Krasava b) Větrolína c) Meluzina
--------------------------------	---

Kolikátý den a kam odcházela?	a) 3.den do lesa b) 10.den do věže c) 7.den do sklepa
-------------------------------	---

V co se proměňovala od pasu dolů?	a) V rybu b) Ve vílu c) V žábu
-----------------------------------	--------------------------------------

Kdo a jak odhalil její tajemství?	a) Manžel dírkou b) Syn náhodou c) Syn dírkou
-----------------------------------	---

Co udělala po odhalení tajemství ?	a) Odletěla oknem b) Zmizela jako pára c) Odletěla s dítětem oknem
------------------------------------	--

Co se jí hází, když zpívá za větrných nocí?	a) Hrách / čočka b) Mouka /krupice c) Pšenice/kukuřice
---	--

Použité zdroje:

Kliparty office (online) [cit.2012-12-02]. Dostupné na:

<http://office.microsoft.com/cs-cz/images>

[cit. 2012-12-02]. Dostupný pod licencí Wikimedia Commons na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Velke_Losiny_chateau_1.jpg?uselang=cs>

ZAPLETAL, M. *Pověsti Šumperska*. Šumperk: Kulturní zařízení města Šumperk, 1968.

INDRA, B. *Severomoravské pověsti a zkažky*, Štíty: Veduta, 2000.